

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní Mgr Helenou Konečnou ve věci

žalobce: K. A.
proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR
Nad Štolou 3, Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 5. 2022, č. j. OAM-307/ZA-
ZA11-P10-R2-2019, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou ze dne 14. 6. 2022, doručenou Městskému soudu v Praze dne 17. 6. 2022, domáhal přezkoumání výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 22. 7. 2022, čj. 19 Az 18/2022-32, byla věc postoupena zdejšímu, místně příslušnému, krajskému soudu.

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný po zrušení předchozího rozhodnutí Krajským soudem v Brně opětovně zabýval důvody pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, existenci důvodů pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 13 cit. zákona a pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 cit. zákona, dále se zabýval důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a cit. zákona a konečně i existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 14b cit. zákona. Dospěl přitom k závěru, že ani při opětovném posouzení žádosti není dán v případě žalobce žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jak jsou předvídaný výše citovanými ustanoveními zákona o azylu.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

3. Žalobce označil napadené rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné z důvodu vad předcházejícího správního řízení, které považoval za jednostranné a neobjektivní. Dle jeho názoru postupoval žalovaný v rozporu s právními předpisy, rozhodnutí odůvodnil nedostatečně a zákon vyložil chybně. Informace o zemi původu, na nichž založil rozhodnutí, nebyly aktuální.
4. Žalobce je přesvědčen, že v jeho případě došlo k naplnění azylového důvodu uvedeného v § 12 písm. a) zákona o azylu. Uvedl, že žádost o azyl podal z důvodu pronásledování kyrgyzskými státními orgány za uplatňování politických práv a svobod. Vyslovil nesouhlas se závěry žalovaného o politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv v Kyrgyzské republice. Naopak má zato, že jím uvedené skutečnosti v žádosti o mezinárodní ochranu dostatečně prokázaly jeho pronásledování a že jeho tvrzení nebyla žalovaným vyvrácena.
5. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek a vyslovil s nimi nesouhlas. Odkázal na napadené rozhodnutí, obsah správního spisu, na žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce a použité informace o zemi původu. Napadené rozhodnutí nepovažuje za vadné, nesprávné či nezákonné, neboť dle jeho názoru byl v dané věci zjištěn skutečný stav věci, bylo přihlédnuto ke všem skutečnostem, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, a byly opatřeny potřebné podklady pro vydání rozhodnutí, které označil za aktuální, zcela dostatečné a objektivní. Nedospěl však k závěru, že by žalobce splňoval podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.
7. Dle žalovaného neuvedl žalobce v průběhu řízení žádné skutečnosti, na jejichž základě by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za níž by byl azylově relevantním způsobem pronásledován, resp. mu pronásledování mělo hrozit v případě jeho návratu do země. Nebylo zjištěno, že by žalobce nemohl být politicky aktivní či že by mu v jeho aktivitách bránila státní moc či hrozilo pronásledování. Jednání osob, jež žalobce označil jako zločinecké uskupení, bylo motivováno vlastními prospěchářskými zájmy a prospěchem lídra této skupiny, nikoliv cíleným jednáním státních orgánů proti žalobci z důvodu jeho podpory prezidentského kandidáta Babanova. Žalobce ze země vycestoval na základě víza o mezinárodní ochranu požádal až po uplynutí platnosti pobytového oprávnění. V současné době, kdy je novým prezidentem Žaparov,

coby bývalý člen politické strany Ata Žurt, situace v zemi doznala změn. Nedochází k pronásledování ani zástupců Respubliky ani Babanova. Nebyly tak prokázány žádné důvody vedoucí k odůvodněnému strachu žalobce z pronásledování v případě jeho návratu do země původu.

8. Ačkoliv byly zaznamenány problematické případy v zemi původu žalobce stran nedodržování lidských práv, odkázal žalovaný na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 21. 7. 2005, sp. zn. 3 Azs 202/2004 s tím, že skutečnost, že režim v mnoha případech pošlapává lidská práva, neznamená, že kterýkoliv občan země je takovému vlivu přímo či zprostředkovaně vystaven. A ani u žalobce k naplnění azylově relevantních skutečností nedošlo.
9. Žalovaný zmínil, že žalobce během seznámení se s podklady rozhodnutí uvedl, že v zemi původu žije jeho rodiče, on sám se zde ale oženil, nikoliv však oficiálním sňatkem, s občankou rovněž Kyrgyzstánu, která má na území České republiky povolení k dlouhodobému pobytu na základě zaměstnanecké karty. Uvedl, že aktuálně se v případě návratu nejvíce obává pronásledování ze strany vlády a kriminálního světa z důvodu podpory Babanova.
10. Závěrem žalovaný shrnul, že žalobce nebyl v průběhu správního řízení zkrácen na svých právech, žalobou nebylo zpochybněno napadené rozhodnutí, a proto navrhl žalobu zamítnout.

IV. Jednání soudu

11. Při jednání soudu konaném dne 22. 2. 2023 setrvaly obě strany sporu na svých argumentech, skutkových tvrzeních a procesních návrzích.

V. Posouzení věci krajským soudem

12. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. Po prostudování předloženého správního spisu a projednání věci při nařízeném jednání, dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.
13. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že žalobce podal dne 29. 3. 2019 žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany v České republice.
14. Dne 3. 4. 2019 poskytl údaje k podané žádosti, mezi nimiž uvedl kyrgyzskou národnost s místem narození ve vlasti v Issykulské oblasti, vesnici Tjup. Uvedl, že je muslimem, není členem žádné politické strany nebo skupiny, nikdy se politicky neangažoval a o politiku se nezajímá. Do České republiky přiletěl 25. 12. 2018 přes Turecko na platný cestovní doklad a s českým vízem. V Biškeku si našel agenturu, která mu slíbila vyřídit vízum na dobu dvou let, ale podvedla jej a vízum zajistila jen na tři měsíce. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl politické důvody, neboť ačkoliv není členem žádné strany, účastnil se agitací a kvůli tomu měl problémy. Uvedl, že jiné důvody nemá.
15. Pohovor byl se žalobcem proveden téhož dne. Při něm uvedl, že v době prezidentských voleb v roce 2017 agitoval za kandidáta Babanova, který však prohrál a uprchl do Ruska. Již před volbami vyžadovali spolupracovníci druhého kandidáta Žeenbekova, aby za finanční obnos přestal agitovat, což odmítl. Pár dnů před volbami tito lidé odvezli jeho a jeho přítele, který byl v tu dobu v zastupitelstvu, do Karakolu, kde jeho přítele v nějakém bytě začali bít, ne mnoho, asi pro zastrašení. Žalobce takto odvezli ještě jednou po

volbách, jeho přítel je od té doby nezvěstný. Na tomto místě se sešel i s budoucím gubernátorem Issykulské oblasti, jeden z lidí, co tam byl s ním a je považován za autoritu mezi zločinci v Kyrgyzstánu, jej po dotazech, proč se pletl do politiky, začal bít a zlomil mu nos, který si žalobce nechal následně ošetřit v nemocnici. Žalobce dále uvedl, že jeho vzdálenému příbuznému zapálila zločinecká skupina dne 9. 1. 2018 kavárnu ve městě Bostyri, příbuzný podal trestní oznámení, ale do vězení zavřeli jiné osoby, než pachatele. V červnu 2018 žalobce po předchozím napadení a omráčení naložili do auta lidé, kteří od jeho příbuzného v souvislosti s provozem kavárny chtěli vyplácet peníze. Žalobci vyhrožovali, že z něj udělají invalidu za to, že jeho příbuzní podali trestní oznámení kvůli zapálené kavárně, a došlo i na slova o agitaci. Po tomto incidentu strávil žalobce 14 dnů v nemocnici. V srpnu 2018 mu volal nějaký člověk, aby jel za budoucím gubernátorem řešit kamaráda, žalobce tam nejel, bylo to nebezpečné a začal si chystat doklady k odjezdu. K dotazu správního orgánu žalobce upřesnil, že zmiňované agitace spočívaly v tom, že postavili malé fotbalové hřiště, zabývali se osvětou, vyasfaltovali několik silnic. On sám se podílel tak, že hovořil s mladými i starými lidmi, řešil problémy s dokumentací s místními úřady a účastnil se schůzí. Prezidentskými volbami tyto agitace skončily. Žalobce uvedl, že do všeho je zapojena zločinecká skupina, že v zemi je nepořádek a že zločinecké skupiny spolupracují s policií a mají navrch. Nikdo neví, kdo je poslanec a kdo zločinec, žalobce má větší strach ze zločinců než státních orgánů. Kdyby se gubernátorem stal Tilek Omušev, měl by problémy, je to kamarád bratra lídra zločinecké skupiny, který mu při setkání řekl, že spolu neskončili a naznačil, že mu chce něco udělat. Žalobce vyslovil obavu, že by proti němu bylo vedeno trestní stíhání. Protože ještě vedeno není, neměl žádné problémy s odjezdem ze země a vyřízení dokumentů. Vízum si vyřizoval přes Kazachstán, kde je české velvyslanectví. O azyl nežádal dřív, protože o něm nevěděl, poradil mu to student v mešitě.

16. Ve správním spise jsou dále založeny informace, které správní orgán shromáždil v průběhu správního řízení před prvním rozhodnutím ve věci, a to Informace OAMP z 12. 6. 2019: Kyrgyzstán – Bezpečnostní a politická situace v zemi; Zpráva Ministerstva vnitra ČR, Informace OAMP: Kyrgyzstán, Informace MZV ČR, čj. 121951-6/2019-LPTP ze dne 6. 8. 2019 k čj. MV-7953-15/OAM-2019, Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí; Informace Amnesty International z 22. 2. 2018: Kyrgyzstán – Výroční zpráva Amnesty International 2018; Informace Human Rights Watch z 18. 1. 2018: Kyrgyzstán – Výroční zpráva Human Rights Watch 2018; Zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA z 13. 3. 2020: Kyrgyzstán - Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2018.
17. Dne 25. 10. 2019 vydal žalovaný první rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany čj. OAM-307/ZA-ZA11-P10-2019, jímž žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu neudělil. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce správní žalobu a Krajský soud v Brně svým rozsudkem ze dne 19. 2. 2021, čj. 33 Az 53/2019-62, toto rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
18. Krajský soud v Brně označil za neaprobovatelné závěry žalovaného, že je vyloučeno pronásledování žalobce z politických důvodů s odkazem na skončení jeho politické aktivity spolu s prezidentskými volbami a neexistenci problémů se státními orgány, přičemž pokračování v zastrašování a útocích ze strany zločineckého spolčení bylo motivováno čistě prospěchářsky. Žalovanému vytkl opomenutí okolností, že politická činnost žalobce byla nejen původním motivem zastrašování a útoků ze strany

soukromých osob, ale měla podle jeho tvrzení souviset také s pozdějším jednáním zločinecké skupiny, byť spolu s motivy majetkového charakteru. Dle názoru Krajského soudu v Brně nebyl závěr žalovaného o neudělení azylu dle § 12 zákona o azylu dostatečně podložen a zdůvodněn. Průběhem prezidentských voleb v roce 2017 se zabývaly pouze některé z opatřených informací či zpráv o zemi původu, a to spíše povrchním způsobem. Z obsahu informací o zemi původu pak nelze dovodit postavení osob, které neúspěšného prezidentského kandidáta otevřeně podporovaly, resp. zda by se mohly v budoucnu setkávat s projevy pronásledování ve smyslu dotčeného ustanovení zákona o azylu. Skutečnost, že orgány veřejné moci žalobce doposud přímo nepronásledovaly, neznamená bez dalšího, že nejsou dány důvody hrozby budoucího pronásledování či odepření ochrany. Posouzení reálné možnosti žalobce využít vnitřní ochrany domovského státu považoval Krajský soud v Brně za podstatné, zejména pokud pokračující útoky vůči jeho osobě měly mít svůj původ v jeho agitační činnosti, přičemž byly uskutečňovány subjekty, které měly mít vazbu na politickou reprezentaci daného státu. Krajský soud v Brně označil rozhodnutí rovněž za nedostatečně odůvodněné ohledně posouzení neposkytnutí doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, protože odkazovalo pouze obecně na informace o zemi původu, ze kterých však vyplynula existence korupce a možnost protizákonného jednání samotných příslušníků policejních orgánů. Vzhledem k tomu, že i za určitých podmínek mohou být původcem vážné újmy i soukromé subjekty a žalobce vypověděl, že zločinecká skupina má politické vazby, pak žalovaný měl v kontextu individuálních okolností případu zjistit a posoudit, zda by žalobci byla poskytnuta ochrana státní moci proti nelegálnímu jednání soukromých osob naplňujících znaky vážné újmy, popř. zda po něm bylo možné spravedlivě požadovat, aby se o získání dané formy ochrany pokusil. K možnosti vnitřního přesídlení Krajský soud v Brně zdůraznil povinnost žalovaného podrobně a v kontextu okolností případu zhodnotit a zdůvodnit reálnou a právní možnost, přiměřenost, rozumnost a smysluplnost daného řešení. V závěru krajský soud v Brně zavázal žalovaného k opětovnému posouzení důvodů pro udělení jednotlivých forem mezinárodní ochrany na základě relevantních informací o zemi původu, a to v kontextu individuálních okolností a v souladu se zákonem a ustálenou judikaturou.

19. Po uvedení zrušujícím rozsudku žalovaný do správního spisu doplnil další podklady, a to o Zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA z 30. 3. 2021: Kyrgyzstán - Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2020; Informaci OAMP z 23. 6. 2021: Kyrgyzstán – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv; Zprávu Spolkového úřadu pro migraci a uprchlíky (BAMF) z června 2021: Zpráva o zemi 38 – Kyrgyzstán; Informace MZV ČR, čj. 137940-16/2021-LPTP ze dne 21. 2. 2022 k čj. MV-4158-34/OAM-2021, Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí; Informaci OAMP ze dne 25. 3. 2022: Kyrgyzstán – Parlamentní volby v listopadu 2021 a Informaci OAMP ze dne 7. 4. 2022: Kyrgyzstán – Bývalý premiér Omurbek Babanov, Politická strana Republika;
20. Dne 28. 4. 2022 se žalobce seznámil s novými podklady rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu. Současně uvedl, že uzavřel náboženský sňatek s kyrgyzskou občankou T. K., která je v sedmém měsíci těhotenství a pobývá na území České republiky na základě povolení k pobytu – zaměstnanecké karty. V případě návratu se nejvíce obává pronásledování ze strany vlády a kriminálního světa, neboť vláda doposud potlačuje stoupence kandidáta Babanova. Hodně stoupenců Babanova je aktuálně ve věznicích,

Babanov vycestoval ze země, poté se vrátil a s jeho stoupenci se děly divné věci, ví to, protože je s nimi v kontaktu.

21. Dne 26. 5. 2022 vydal žalovaný nové rozhodnutí ve věci čj. OAM-307/ZA-ZA11-P10-R2-2019, jímž žalobci mezinárodní ochranu ve smyslu § 12, § 13, § 14, § 14a, § 14b zákona o azylu neudělil a proti němuž podal žalobce včasnou žalobu.
22. Krajský soud předně opakuje, co bylo uvedeno již shora, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno poté, co Krajský soud v Brně svým výše uvedeným rozsudkem zrušil předchozí rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, neboť rušené rozhodnutí shledal nedostatečně odůvodněné. Krajský soud uložil žalovanému na základě relevantních informací o zemi původu v souladu se zákonem a ustálenou judikaturou opětovně posoudit žádost žalobce o mezinárodní ochranu a své závěry přezkoumatelně odůvodnit.
23. Na úvod pak krajský soud předesílá, že není smyslem soudního přezkumu podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění - srov. např. rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, čj. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, čj. 2 Afs 37/2012-47; všechna zde citovaná rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz.
24. Rovněž je třeba poznamenat, že úkolem soudu je přezkoumat žalobu v mezích žalobních bodů, jak je zmíněno výše, přičemž právě míra podrobnosti tohoto přezkumu se odvíjí od konkrétnosti žalobní argumentace. Žalobce vyslovil pouze velice stručný nesouhlas s napadeným rozhodnutím, provedenými důkazy a závěry žalovaného. Bez jakékoliv konkretizace vyslovil své přesvědčení, že naplnil azylový důvod dle § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť jej pronásledovali kyrgyzské státní orgány pro uplatňování politických práv a svobod, což dostatečně vyplývá z jeho žádosti a podané výpovědi. Vyslovil nesouhlas s hodnocením žalovaného relevantních skutečností a jeho závěrů dovozených z výpovědi, informací o politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv v Kyrgyzské republice. V žalobě nezazněly konkrétnější námitky či tvrzení žalobce, veskrze se jedná spíše o jeho obecný nesouhlas s rozhodnutím žalovaného, přednesené námitky nereagují na podrobné úvahy žalovaného k jednotlivým institutům azylového práva.
25. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, § 13 nebo § 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
26. Žalobce ve svém žalobním bodu týkajícím se pronásledování toliko obecně namítl, že se domnívá, že jím uváděné skutkové okolnosti jsou způsobily být posuzovány z pohledu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu. Výslovně uvedl, že jej pronásledovaly kyrgyzské státní orgány.
27. K tomu krajský soud uvádí, že důvody udělení azylu upravuje zákon o azylu v ustanovení § 12 tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní

ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

28. Pronásledování je v § 2 odst. 4 zákona o azylu definováno jako „závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování“.
29. Podrobnější definici pronásledování obsahuje čl. 9 odst. 1 kvalifikační směrnice, podle níž je pronásledováním jednání, které je: „a) svou povahou nebo opakováním dostatečně závažné, aby představovalo vážné porušení základních lidských práv, zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nelze odchýlit, nebo b) souběhem různých opatření, včetně porušování lidských práv, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písmenu a).“ Následující odstavec 2 čl. 9 kvalifikační směrnice uvádí demonstrativní výčet jednání, jež lze považovat za pronásledování: „a) použití fyzického nebo psychického násilí, včetně sexuálního násilí; b) právní, správní, policejní nebo soudní opatření, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačním způsobem; c) nepřiměřené nebo diskriminační trestní stíhání nebo trestání; d) odepření soudní ochrany, které vede k nepřiměřenému nebo diskriminačnímu trestu; e) trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající mezi důvody vyloučení uvedené v čl. 12 odst. 2 kvalifikační směrnice; f) jednání namířená proti osobám určitého pohlaví nebo proti dětem.“
30. Dle § 2 odst. 6 zákona o azylu se původcem pronásledování nebo vážné újmy rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou. Ochranou před pronásledováním nebo vážnou újmou se dle předchozího odstavce rozumí zejména přiměřené kroky příslušných státních orgánů, strany nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, směřující k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy zejména zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo vážnou újmu, za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není pouze přechodná a cizinec k ní má přístup. Obdobnou úpravu obsahuje i kvalifikační směrnice ve svém článku 6 a 7.
31. Krajský soud po prostudování správního spisu předně konstatuje, že ani v žádosti, ani v rámci pohovoru či vyjádření během seznámení se s podklady rozhodnutí žalobce nikdy neuvedl, že byl pronásledován kyrgyzskými státními orgány za uplatňování jeho politických práv, přesto však v žalobě vyvozuje naplnění azylového důvodu dle § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalobce ve své žádosti a následném pohovoru popsal tři incidenty, během nichž došlo k zastrašování a dvakrát k použití fyzické síly vůči němu.

V prvních dvou případech za důvod takového incidentu uvedl své agitace ve prospěch prezidentského kandidáta ve volbách v roce 2017 Babanova, v posledním případě zejména podání trestního oznámení jeho vzdáleným příbuzným vůči osobám, které mu měly zapálit provozovanou kavárnu s tím, že došlo i na agitaci žalobce. V žádném z případů však žalobce neuváděl, že by tyto incidenty byly uskutečněny státními orgány, a pachateli tak s největší pravděpodobností byly soukromé osoby, jak ostatně uváděl i žalovaný. V prvních dvou případech se mělo jednat dle slov žalobce o „lidi od Žeebekova“ (tj. druhého prezidentského kandidáta ve volbách v roce 2017). Podrobněji k tomu žalobce rozvedl, že „ve všem je zapojená zločinecká skupina, pokud by vyhrál Babanov, udělal by reformu, přičemž vůdce zločinecké skupiny nechtěl přijít o svoji pozici, a proto se do toho vložil“. Žalobce rovněž vysvětlil, že v jeho oblasti i přes celkový výsledek prezidentských voleb v roce 2017 vyhrál jím podporovaný kandidát a „dotyčným osobám se nelíbilo, že za něj agitoval“ a že „celý kyrgyzský zločinecký svět je proti nim“.

32. Ačkoliv žalobce svými tvrzenými agitacemi a projevem podpory jednomu z prezidentských kandidátů bezesporu uplatňoval svá politická práva, otázkou bylo, zda za takový projev byl v zemi jeho původu azylově relevantně pronásledován, zejména pak azylově relevantními původci pronásledování. Lze souhlasit se žalovaným, že žalobce netvrdil a ani z jiných podkladů či tvrzení žalobce nevyplývá, že by mu v jeho „agitacích“ bylo ze strany státních orgánů země původu jakkoliv bráněno. Pokud pak hovořil o nabídce finančního plnění za ukončení své podpory ve vztahu k protikandidátovi, bylo to ze strany soukromých subjektů, které nazval „lidmi od Žeebekova“, a vysvětlil, že se jednalo o aktivity „zločinecké skupiny“, jejichž lídr nechtěl vítězství žalobcem podporovaného kandidáta v prezidentských volbách, neboť se obával jím slibované státní reformy. Rovněž oba incidenty, při nichž byl žalobce zmíněnými osobami odvezen a zastrašován, v jednom případě byl i fyzicky napaden a byl mu zlomen nos, nelze přičíst jednání státu, státních organizací či strany ovládající zemi původu. Ke stejným závěrům došel i Krajský soud v Brně v odstavci 47 zrušujícího rozsudku, kde skutečnost, že orgány veřejné moci žalobce z jím uvedených důvodů doposud přímo nepronásledovaly, označil za skutečnost nespornou. Zdůraznil však, že toto bez dalšího neznamená, že nejsou dány důvody k tomu, aby se žalobce hrozby budoucího pronásledování či odepření ochrany oprávněně neobával za předpokladu, pokud by se na orgány veřejné moci sám obrátil (azylový důvod dle § 12 písm. b/ zákona o azylu). Rovněž Krajský soud v Brně tedy vyloučil relevantnost azylového důvodu dle § 12 písm. a) zákona o azylu v případě žalobce, s čímž i zdejší krajský soud souhlasí a v podrobnostech odkazuje na odůvodnění žalovaného v napadeném rozhodnutí na stranách 5 až 9. Jen pro úplnost pak dodává, že i přes zřejmý psychický dopad zmíněných incidentů na žalobce, mohla by za splnění zákonných podmínek být tato jednání ve vztahu k institutu mezinárodní ochrany relevantní pouze v případě, že by stát nebyl schopen nebo ochoten zajistit žalobci před takovým jednáním odpovídajícím způsobem ochranu (srov. § 2 odst. 6 zákona o azylu). Neochota, případně neschopnost státu poskytnout ochranu žadateli o azyl před útoky soukromých osob však v řízení prokázána nebyla. Žalobce vyslovil pouze subjektivní nedůvěru vůči vnitrostátním orgánům, která sama o sobě neodůvodňuje rezignaci na využití ochrany státu v případě zmíněných konkrétních fyzických útoků soukromých osob (viz usnesení NSS ze dne 25. 7. 2013, čj. 5 Azs 11/2012–23). Rovněž intenzita útoků vedených z důvodu uplatňování žalobcových politických práv a svobod by musela dosahovat dostatečné intenzity, aby mohla být kvalifikována jako pronásledování.

33. Krajský soud proto ve shodě se žalovaným i Krajským soudem v Brně konstatuje, že žalobce nebyl vystaven žádnému jednání, které by bylo možné kvalifikovat jako azylově relevantní pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu. Zprávy o zemi původu lze považovat za dostatečné a nelze přisvědčit žádné ze zcela obecných žalobních námitek.
34. Pokud jde o azylový důvod podle § 12 písm. b) zákona o azylu, z ustálené judikatury správních soudů vyplývá, že žadatel o mezinárodní ochranu musí kumulativně splnit následující prvky definice uprchlíka: (1) Musí se nacházet mimo zemi svého původu (tato podmínka není explicitně v zákoně o azylu stanovena, neboť se presumuje z povahy věci); (2) musí mít odůvodněný strach; (3) jemu hrozící újma musí dosahovat intenzity pronásledování; (4) ochrana v zemi původu selhala; (5) musí být pronásledován z azylově relevantních důvodů; a (6) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule (viz § 15 zákona o azylu). První kritérium je splněno již jen přítomností žalobce na území České republiky, je však třeba se zaměřit na kritéria následující.
35. Posuzování odůvodněnosti strachu z pronásledování je úzce spjato s dalšími kritérii, jelikož přezkum udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu je postaven na potencialitě pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatelů do země původu. Jedná se tedy, obdobně jako u posuzování skutečného nebezpečí vážné újmy pro účely doplňkové ochrany, o prospektivní rozhodování. Samotné ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu pracuje s pojmem strachu jako subjektivním prvkem a odůvodněností strachu z pronásledování jako objektivním prvkem. Zkoumána je možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická. Z čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice pak vyplývá, že pokud vyjde najevo skutečnost ukazující na „předchozí pronásledování žadatele, jedná se o závažný ukazatel odůvodněnosti obav žadatele z pronásledování nebo reálného nebezpečí utrpení vážné újmy“. V tomto smyslu je tudíž třeba zkoumat incidenty popsané žalobcem, jež proběhly v minulosti a jejichž věrohodnost žalovaný nezpochybnil, s ohledem na to, zda indikují přiměřenou pravděpodobnost pronásledování žalobce z azylově relevantních důvodů v budoucnosti, tedy zda žalobci nehrozí zacházení, které by již dosahovalo intenzity pronásledování.
36. Takové zkoumání provedl nyní žalovaný ve svém rozhodnutí na straně 9 – 11 přímo k azylovému důvodu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, nicméně se značnou částí potenciality pronásledování se vypořádal i v rámci odůvodnění k nesplnění azylového důvodu dle § 12 písm. a) zákona o azylu na již zmíněných stranách 5 – 9 napadeného rozhodnutí. S žalovaným nutno souhlasit, že v zemi v mezidobí došlo k významným politickým i státoprávním změnám, jež na žalobcovu situaci významně doléhají. V roce 2021 došlo k přechodu z parlamentního či poloprezidentského systému k systému čistě prezidentskému. Velmi podstatnou událostí je pak skutečnost, že 15. 10. 2020 odstoupil prezident Žeenbekov, tedy protikandidát žalobcem podporovaného prezidentského kandidáta Babanova v prezidentských volbách v roce 2017. Z vězení osvobozený Žaparov se následně stal zastupujícím prezidentem a v lednu roku 2021 vyhrál prezidentské volby (vše vyplývá z nově založených zpráv o zemi původu). S ohledem na změnu politické situace, abdikaci prezidenta, jehož podporovatelé proti žalobci iniciovaly zmiňované zastrašování v předchozích prezidentských volbách, a zejména pak volba nového prezidenta, coby i bývalého člena politické strany Ata Žurt, pak současné obavy žalobce z návratu do země původu eliminují. Politická strana Ata Žurt je po posledních

opakovaných parlamentních volbách stranou s největším počtem mandátů. V této souvislosti je třeba dodat, že žalobce ve své žádosti, resp. následném pohovoru (a Krajský soud v Brně v odstavci 43 svého rozsudku) zdůrazňovali, že tvrzenou nemožnost obrátit se na orgány veřejné moci pro svou ochranu žalobce spojoval s působením zločinecké skupiny mající politické vazby, neboť mu byly známy případy uvěznění osob podílejících se na agitacích, včetně jednoho člena strany Ata Žurta, s nímž je v příbuzenském poměru. Uvedenou změnou politické situace pak rovněž zaniká racionalita žalobcovy obavy z možnosti obrátit se na státní orgány pro účinnou pomoc.

37. Žalobce při seznámení se s podklady druhého rozhodnutí uvedl, že se v případě návratu do země původu obává toho, že současná vláda doposud potlačuje stoupence kandidáta prezidenta Babanova, a bojí se proto pronásledování ze strany vlády a kriminálního světa. Uvedl, že hodně stoupenců Babanova, který vycestoval z Kyrgyzstánu a poté se vrátil, je ve věznici a děly se s nimi zvláštní věci. Žádná konkrétní tvrzení však žalobce nenabídl, žádné další skutečnosti či informace uvést nechtěl, nechtěl ani doplnit podklady pro rozhodnutí. Uvedená obecná tvrzení jsou proto pro účely azylového řízení nedostatečná. I v tomto případě krajský soud souhlasí s hodnocením žalovaného, který vycházel ze zpráv o zemi původu založených ve správním spise, zejména pak Informace OAMP ze 7. 4. 2022 týkající se bývalého premiéra Omurbeka Babanova a jeho politické strany Respublika. Dle zprávy se Baban po svém exilu po prezidentských volbách vrátil do Kyrgyzstánu a byl opětovně politicky aktivní, v posledních prezidentských volbách se rozhodl nekandidovat, podpořil stávajícího prezidenta Žaparova a dle zprávy poté s novým režimem udržoval kladné vztahy. Jím založená politická strana Respublika sice v posledních parlamentních volbách nekandidovala, nicméně její zástupci působili v parlamentu až do těchto voleb (listopad 2021), někteří politici z této strany však opětovně zvoleni byli. Ze zprávy rovněž vyplynulo, že trestní stíhání vedená proti Babanovi již z dob prezidentských voleb v roce 2017 byla všechna do března 2021 ukončena, avšak v květnu 2021 došlo k vyšetřování údajné korupce ohledně zlatého dolu Kumtor. Babanov je dle zprávy vyšetřován na svobodě, avšak nesmí ze země vycestovat. Přesto mu bylo od července do září 2021 umožněno odcestovat za lékařským ošetřením do Ruské federace. OAMP oslovil zahraniční experty zabývající se politickou situací v Kyrgyzstánu, kteří potvrdili, že ani zástupci Respubliky ani Babanov nečelí pronásledování, a to i s ohledem na to, že zakladatel Babanov odešel oficiálně z politiky. Jeho strana v podstatě neexistuje a není pro současný režim hrozbou. Podle dalšího experta se Babanov spolu s částí příznivců připojil k režimu a například v médiích není nijak ostrakizován. Babanov byl například i v delegaci nejvýznamnějších podnikatelů na setkání s prezidentem Žaparovem v březnu 2022.

38. Krajský soud tak souhlasí s hodnocením žalovaného, na něž v podrobnostech odkazuje, a dodává, že žalobce naplnil pouze první kritérium definice uprchlíka. Z výše uvedeného je pak zřejmé, že odůvodněnost jeho strachu odpadl v okamžiku změny politické scény v Kyrgyzstánu po posledních prezidentských a parlamentních volbách, kdy i podle příslušných expertů a zprávy OAMP nedochází k žádnému pronásledování Babanových stoupenců, ani Babanova samotného, tím méně pak stoupenců politické strany Ata Žurt, jejíž zastoupení je v současném parlamentu největší. Pro úplnost je třeba dodat, že žalobce k neudělení azylu z důvodu uvedeného v § 12 písm. b) zákona o azylu ve své žalobě ničeho nenamítá.

39. Krajský soud dále uvádí, že žalovaný dostatečně odůvodnil i neudělení azylu za účelem sloučení rodiny dle § 13 zákona o azylu, neboť nebyl ze strany žalobce tvrzen a ze strany žalovaného nebyl nalezen žádný rodinný příslušník žalobce ve smyslu § 13 odst. 2 zákona o azylu, jemuž by byl udělen azyl. Rovněž neudělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu bylo žalovaným řádně odůvodněno a nenaplnuje prvky libovůle, neboť k tomu nebylo v případě žalobce opodstatnění, ostatně k neudělení azylu z těchto důvodů žalobce žádné žalobní námitky nevznsl.
40. Dle ustanovení § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování.
41. V odůvodnění této části rozhodnutí vycházel žalovaný jak z informací sdělených žalobcem, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které opět ve svém rozhodnutí konkrétně vymezil. Ty lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a žalovaný se s nimi vypořádal při posuzování skutečnosti, zda žalobci hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není.
42. Žalovaný se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval žalobcem tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany na stranách 11 až 16 napadeného rozhodnutí. Po provedeném přezkumu má krajský soud za to, že žalovaný se dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu, a proto se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a odkazuje na ně, jak připouští rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS.
43. Krajský soud po zhodnocení výpovědí žalobce, důvodu podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a podkladových informací, nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. I zde jsou plně použitelné závěry uvedené výše ve vztahu k azylu z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Z důvodu změny politické situace v zemi původu odpadl důvod pro § 14a odst. 2 zákona o azylu předvídané jednání ze strany soukromých subjektů. Rovněž odpadl i důvod, proč by se žalobce měl nadále obávat, že by mu ze strany jeho země původu neměla být poskytnuta

účinná ochrana (v podrobnostech viz výše a i viz odůvodnění napadeného rozhodnutí). Žalovaný prošetřil i situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, přičemž z Informace MZV ČR čj. 137940/16/2021-LP'TP ze dne 21. 2. 2022 vyplynulo, že o žádosti kyrgyzského občana by neměl mít jeho domovský stát informaci, návrat je bez problémů, i širokou veřejností je odchod do zahraničí vnímán jako legitimní cesta ke zvýšení životní úrovně místního obyvatelstva. Občané pracující mimo zem jsou významným zdrojem příjmů státu (až 30 %) a podpory části domácího obyvatelstva. Při návratu přiváží získané finanční zdroje a návrat je relativně bez problémů. V zemi hraje velkou roli rodina, která navracejícímu se pomůže. Žalobce pak dle svých slov při seznámení se s podklady rozhodnutí sdělil, že v místě svého narození žijí stále jeho rodiče. Navracející se osoby nejsou diskriminovány ani znevýhodňovány ze strany státních orgánů, pokud mají v pořádku doklady, nehrozí jim žádný postih či nebezpečí. Současné náboženské soužití žalobce rovněž s kyrgyzskou občankou, jež má na území České republiky povolen pobyť na základě zaměstnanecké karty, žalovaný rovněž vyhodnotil a na jeho odůvodnění lze odkázat.

44. Pro úplnost lze dodat, že ustanovení § 14b zákona o azylu upravuje doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny. Krajský soud konstatuje, že žalovaný správně uzavřel, že takovou doplňkovou ochranu nelze žalobci udělit, neboť ze strany žalobce nebyla tvrzena a ani ze strany žalovaného nebyla dohledána žádná osoba, která by naplnila v souladu s předmětným ustanovením definici rodinného příslušníka ve vztahu k žalobci a byla ji udělena doplňková ochrana.
45. Závěrem nutno uvést, že mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoli negativními jevy v zemi jeho původu, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu, které je nutno posuzovat u každého žadatele individuálně. Incidenty, jež se vůči žalobci odehrály, však dostatečnou intenzitou zákonné požadavky na udělení azylu nenaplnily. Rovněž s ohledem na změnu polické situace v zemi odpadl důvod případného odůvodněného strachu z budoucího pronásledování v případě návratu žalobce do země původu.
46. Pouze pro úplnost krajský soud nad rámec uvedeného dodává, že nepřehlédl, že žalobce již v mezidobí uzavřel sňatek se svou bývalou družkou, která má v České republice povolení k dlouhodobému pobytu na základě tzv. zaměstnanecké karty, a narodilo se jim dítě. Jak správně uvedl žalovaný již v napadeném rozhodnutí, rodinné poměry žalobce by mohly být případně (za splnění zákonných podmínek) důvodem pro udělení některého z pobytových oprávnění podle zákona o pobytu cizinců, nemohou však postačit a být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany podle zákona o azylu.
47. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě dostatečně zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný rovněž dostatečně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu), přičemž neporušil ani zásadu volného hodnocení důkazů.

VI. Závěr a náklady řízení

48. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.

49. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a ze spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 22. února 2023

Mgr. Helena Konečná v. r.
samosoudkyně